

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egyes szám ára 4 kr.
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hirdetési díj: Helyi hirdetések 5 kr. Nagyobb terjedelmű és több napos hirdetések díja szerint jutányos aron vetettek fel. Bélyeg díj a hirdetésen külön bejegyzéssel 30 kr.

„A drágalátos bécsi czenkek.”

Irtta: **Dr. Király Péter.**

Debreczen, sz. pt. 21.

Tudjuk hogy a magyar országos képviselőház tagjai — áldott emlékü Erzsébet királyné temetésén — csaknem teljes számmal jelen voltak Bécsben, valóságos nemzeti és párt különbség nélkül, mint az egy lélekkel gyászoló magyar nemzetnek egy érzelemben és egysíkban t. u. i. a fájdalom erzetében s a hálás kegyelet denuncziálásának nemes akaratában egyesült képviselői.

A közös fájdalom és könyhullatás a nagy királyné koporsójánál önkénytelenül hozta össze a Habsburg dinasztia tisztelőit és barátait... A hol a részvét és a könyök beszélnék, ott az emberi rút gyűlölségnek s az egymás iránti ellenséges indulatnak el kell nemulniok... A részvétnek, mint legtermészetesebb lelki munkásságnak perczeiben erzi legfenségesebben az ember a maga egyéni világában működni és csodát mivelnit az Istent. A halott feletti gyász és bánat az emberi léleknek minden nép előtt Szent ésszerűtlen tulajdona, — e gyászok és nemes fájdalomnak kigunyolása s gonosz megsértése pedig a legnagyobb elvetemültség és állatias vadság ezen a világon.

Lehet-e vérfagyasztóbb aljasságot elképzelni, mint azt, hogy egy edes

anya koporsója fölött zokogó árvát — gyászanak és keserű könyhullatásának perczeiben valaki megtámad, önértében kiméletlenül sértő szavakkal illet s a temetési gyülekezet előtt megszegyenit — meggyalázz?! Nemde visszariasztóbb gazság-e ez annál is, mintha valaki egy semmi rosszat nem sejtő embert utjában megtámad — megrohan és törel szíven döf?!

A mire a világtörténetben példát sehol sem találunk... egy nemzet lett meggyalázza királynéjának temetése napján a koporó előtt... Ez a meggyalázott nemzet: a magyar, a kik pedig őt gyalázatos módon Európa szemé előtt így megsértették, ez a nép — az osztrák sógor...

A megható gyászpompában együttlevő magyar parlamentet és főrendiházat, — mint a magyar állam hivatalos képviselőtestületét s mint a képviselőileg együtt gyászoló 18 milliónyi magyar nemzet t — a királyné temetése alkalmával botránys és ocsároló kitejezőekkel, az átok és szidalmak legvérfagyasztóbb szavaival támadtak meg Bécsben, az egész Európából összesereglett fejedelmek és egyéb világi nagyok együttes jelenlétében.

Luccheni aljas ember, mert mint egy vadállat támadta és ölte meg a világnak egyik legnemesebb és legártatlanabb teremtését. De Luccheni minden

aljassága mellett is rendelkezik annyi ösztönszerű gavalleriával, hogy töredelmesen bevallja iszonyu tettét és elvállalja érte a felelősséget.

A bécsiek illetve osztrákok — halottas házuknál megszegyenitnek és meggyaláznak egy fájdalomtól megtört gyülekezetet, amely semmi rosszat nem sejtve állotta körül a drága koporsót, hogy a fölött kedves halottját igaz lélekkel megsirassa... Vajjon „ megszegyenített és vérig sértett halotti gyülekezettel együtt nem sértették-e meg a kegyelet és tisztelet szentséget is a nagy halott iránt, mely többé nem tiltakozhatik a bantalmaztatás ellen... de övének annál szigorubb kötelessége védekezni azt az árnyat, mely a mig ki nem aludt, a szeretetnek és jósnak fenyes napja volt, mely fényével milliók boldogágát gazdagította?!

Vajjon ha a Luccheni és a szentségtörő bécsiek eljárását összehasonlítjuk... a kettő közül melyiknek javára lehet több enyhítő körülményt felhozni?! És ennek daczára Luccheni megérdemlé, hogy keréketörjék vagy a legközelebbi fára kiszegezzék mint egy bőregeret. Oda át — a derék osztrák sógor még ennél is súlyosabb büntetést érdemelne tőlünk... és e helyett mivel büntetjük őket? azzal, hogy barátságát keressük, megöleljük, megcsókoljuk őket, diplomáciai közös háztartásban élünk velök

Imádság Erzsébet Magyarországi királynéja felett.

— A Debreczen tárczája. —

Irtta: **Ifj. Csáky Benjámín**
ev. ref. lelkész

»Orczánkat földre hajtva közeledünk Hozzád, seregek Jehovája, mint egykor szolgád Józsué (Jós. 5, 13. — 15. És. 34, 5.) s kivont fegyvered előtt reszkette kerdezzük mi is: »veleünk vagy-e Te, vagy ellenségeinkkel?« Oh felelj Uram! Oh moodjad nekünk is, újjaidnak e retentő esodája előtt: (1 Mós. 8, 15 Zs. 45, 5. 2. Mos. 34, 10, 5 Mos. 10, 21. Sam 7, 23.) »Old le a te saruidat labaidról, mert a hely, a hol állasz szent. (Jós. 5 15.) Amen.

Népek és királyok atyja szent Isten! (Hós. 11. 1. Zs. 2: 6. Ek. 89, 27. 1. Krón. 17: 13.) Meghaborodott, megfélemlített, megkeseredett szívünket (Jn. 14 1. 27. C. e. 2, 37. 7. 54. 21. 13. Jn. 16. 6.) hoztuk Elődbe szívünk »lelkünk Pásztorához és Gondviselőjéhez. (1. Pét. 2, 25.)

Sötét a mi szívünk, mert lehullott onnan a mi hajnalcsillagunk. (2. Pét. 1. 19.) nedves a mi szemünk, mert elszállott a mi könyveinket letörő angyalunk. Te adtad Őt nekünk Atyánk. Te bocsátottad el mielőttünk a Te angyalodat, — mint egykor pusztában bujdosó néped előtt — hogy megőrizzen minket a mi

útunkban és bevigyen minket a helyre, melyet te készítettél (2. Mo. 23, 20.)

Emlékezzünk Atyánk! Ősi ellenséged a Sötétség, gyűlölvén az igazságot és világosságot: Erővel, Hatalmaival, Démonaival, mint vérbős Kain, e bujdosó népedre tört (Jn. 3. 19. 20. 8: 44. 37. 40. 38. 41. I. 3. 10. 12. Kol. 2. 15) s mint víz kiöntésnek s szethulltak minden csontjaink s lón szívünk mint viasz: meg olvadt bensőnkben.

Mint a cserép megszáradott erőnk s nyelvünk szánnak padlásához ragadt és a halál porában fekvünk. Zs. 22. 15. 16.

És Te Atyánk Seregek Ura meghallád szavunkat palotából és Erzsébetet küldéd hozzánk és a szolgálatnak hazából orczádnak a nyala által megszabadítal minket, hozzánk való szerelmedből és kegyelmeiségedből megszabadítal minket hordoztal es viseltél minket minden időben, (És. 63. 9. 5. Móz. 4. 37.)

Emlékezzünk Atyánk, mert nem felejtetjük, mint emlegettük Őt neveddel együtt miként orczádnak angyalat, kinek tekintete fenyes, ruhája mint a hó. (Mt. 28. 3.)

Emlékezzünk Atyánk! midőn az Ő szavára e népet »királyok laktak és felállanak, mert jó kedved idején meghallgattal az üdv napján segítő Te valál s alkottal, tettél nép szövetségévé, hogy helyre hozd a hont, hogy így szólj a foglyoknak: »jőjete ki s azoknak így szólj, kik sötétben ülnek: jőjete ki. (13. És. 49. 7, 8. 9.) Te vezérléd hozzánk Erzsébet lelket, ezt a szeid

galambot a béke olajágával bánatunk özöne felett és csudák láttatának. E hon koronas főt nyere, az Ur szíve szerint való királyt (1. Sám. 13. 14.) mint a milyen szolgád Dávid vala. Atyát nyerünk mi árva elhagyott nép és Te Istenünk hű fiut nyere e Felkenetettben, kiról elmondhatad: Én leszek neki Atyja, ő nekem fiam leszen. (1. Krón. 17, 13; 28. 6.)

És lathatánk hamarsággal e hon drága földjét s törvényeit tavasz diszeben bokrosan viragot hajtani, munkálhatánk a hon javat es Szent Neved dicséretet szíved, szóval, kezünkkel szabadon; láttuk és köstöltük, hogy a királynak vidám orczájában élet vagyou, a kinek jóakarata olyan, mint a tavaszi eső. (Péld. 16. 15. Zs. 72. 1—7, 45. 5. 8.) Emlékezzünk ma mindezekre és Ő reá valasztottadra Erzsébetre, ki mindezekben jó, hív, nagy vala.

Oh Szent Isten! emlékezvén zokogva számlaljuk veszteségünket, de nem tudjuk megszámlálni; felelemmel borulunk Elődbe ki nem kérdés tanácsot senkitől, (És. 40. 14.) ábrázatunk megváltozik, gondolataink meghaboritnak mink t, derekunk ereje elszakad és térdeink egybeverődnek (Dán. 5. 25.) mert megjelenni látjuk a történet lapján szent ujjadat, látjuk és nem értjük a csuda jelt, mit ujjad irt, remegve érezzük, hogy: megmértettünk és hijjával találtattunk. Ime a népek, mint csepp a mederben s olyanok, mint porszem a mérő serpenyőn. (És. 40. 15.)

s nemcsak hogy elfeledjük és megbocsátjuk, hogy évek óta milliókig megraboltak bennünket, hanem újabb szövetséget kötünk velük, hogy szabadon raholhassanak tovább a meddig nekik jól esik. És mivel halálják ezt meg nekünk odaát?! azzal, hogy bányáságunk és esztelen bambaságunk felett a markukba kaczagnak a drágálatos bécsiczenkek...

Vajjon lesz-e valaha és mikor lesz már a magyar nemzetnek magához való esze?!

A politikai helyzet.

Az országgyűlésben az ellenzéki akció megkezdése előtt, a szervezkedés és a teljes előkészület megtétele képezte az ellenzéki vezető férfiak legfőbb gondját; és habár e tekintetben még megálapodások mindenben nem jöttek létre, a siker teljesen biztosítottnak tekinthető.

Ez idő szerint ugyanis a Nemzeti pártban igen harcias és elkeseredett hang uralkodik és ez komoly figyelemre méltó jelenség lehet a kormány előtt: ha levonja a tanúságot a véderő-vita kimeneteléből, mely a Tiszarendszert 15 évi fennállás után elseperte.

De a függetlenségi párt akkor is felvénne a harcot, ha egymaga állna. Akik beszúlnak a párt tagjaival, azok láthatják azt a komoly és férfias elszántságot, mely a párt tagjait áthatja. — Itt nincs többé megalkuvásnak helye.

A néppárt szintén csatlakozni fog az együttes akcióhoz. Mindezekből tehát a legviharosabb parlamenti küzdelemre kell következtetni.

Az ellenzék álláspontja a következő: min' hogy az 1898. I. t.-cz. kimondja, hogy ha

Ausztriával az egyezés létre nem jön, az önálló berendezkedésnek oly időben kell előterjesztetni, hogy a javaslatokból még az év vége előtt törvény lehessen, tehát a képviselőháznak ez idő szerint már semmi mást nem szabad tárgyalnia, mint az önálló gazdasági berendezkedésre vonatkozó javaslatokat. Így tehát az ellenzék az Erzsébet királynéra vonatkozó javaslat tárgyalása után nem fog semmiféle más napirendhez hozzájárulni.

Ezt már pénteken és minden alkalommal nyíltan kifejezésre juttatja és amely javaslatnál az obstrukció terére fog lépni, azt a képviselőháznak nyíltan bejelenti és attól kezdve a rendelkezésre álló mindenféle parlamenti eszközzel élni fog, hogy Bánffy és társainak a törvény és a nemzet joga ellenére való kormányzást lehetetlenné tegye.

Ez a mai helyzet. Pénteken és a következő napokon az ellenzéki vezérférfiak újabb megbeszéléseket folytatnak és megállapítják azokat a módokat, amelyek szerint a közös cél érdekében eljárni fognak.

A képviselőház ülése.

A képviselőház tegnapi ülése nem tartott fél óráig. De így is emlékezetes marad. Szilágyi Dezso elnök jelentést tett a királyné temetésén jelenvolt országgyűlési képviselők útjáról. A durva tapintatlanságokat, melyeket az udvari ceremónia rendezők elkövettek, tapintatosan elhallgatta, igaz melegséggel emelte ki viszont azokat a szavakat, a melyekkel a király a vele gyászoló magyar nemzet együttérzését megköszönte.

— Éljen a király! harsant föl egyszerre minden oldalról, mintha abban a pillanatban amikor a mi királynéunktól végleges búcsú veszünk, kétszeres szeretettel és ragaszkodással kívánóknak megtartani az életnek a királyt.

Ekkor felállott Bánffy báró miniszterelnök s benyújtotta a királyné emléket és érdemeit beczikelyező következő

Oh taníts minket e gyász példában Atyánk! hogy te a népek történetét szent országod örök czelja szerint igazgatod s országodért Te rendkívüli dolgokat teremtesz, olyanokat, a melynek még nem teremtetek az egész földön (2. Móz. 34. 10. 4. Móz. 16. 30. Jer. 31. 22.) hogy az Isten dolgai megjelent ssenek ebben (Jn. 9. 3.) hogy eszünkbe vegyük hatalmadat s országod dicsőségét szóljuk és mivel jük csak a mi Urunkat, Istenünket kövessük és Őtet féljük és az Ő parancsolatit őrizzük és az Ő szavának engedjünk, Őtet tiszteljük és Ő hozzá ragaszkodjunk (5. Móz. 13. 4. k.) iszonyodván a Sátán gyermekeitől, aki oly sokszor, elváltoztatja magát viláogságnak angyalává. (3. Móz. 19. 26. 31. 20. 27. És. 47. 13. Jer. 10. 2. 2. Kor. 11. 14.) Taníts minket, hogy józanok legyünk, vigyázzunk, mert a mi ellenségünk az ördög, mint az ordító oroszlán széjeljár, keresvén, kit elnyeljen, kinek eliene álljunk, erősek léven a hitben. (1. Pét. 5., 8. 9.) Taníts minket Atyánk, hogy vad ellenségünk, a Sátán, szüntelen hazugságot szól, bűnre csabít, megcsufol Tegeid és bennőket gyermekeidet, mert eleitől fogva emberölő volt. (Jn. 8., 44.) Taníts minket Atyánk, hogy Te hatalmas vagy az ördög gyermekei, a gazok bandája felett, ostort suhintani, miat az Őreb hegyen megverted Midiant es botod a tenger fölé kinyujtod, mint Egyiptomban egykor. (És. 10., 26.) Taníts minket, hogy Szent Fiad által iteled meg őket, ki azért jött e világra, hogy itéletet tegyen felettök, hogy látván lássanak és által ne lássák, hallván halljanak és ne értsenek, hogy valamikor meg ne térjenek és meg ne bocsáttassanak az ő bűneik! (Móz. 4., 11. k.)

Taníts meg minket, hogy Te mindenható vagy még a roszból, a hazugságból, a bűnből

is jót, a keserűből is édest hozni ki, aki egykor a József ellen gondolt gonoszt is gondoltad jóra fordítani. (1 Mós. 50., 20.)

Oh Te, ki Szent Fiad omló véréből boldogságot tengerét fakasztad, fakassz üdvöt e mi nagy halottunk, Erzsébet drága sebéből is. Fakassz üdvöt, tengerboldogságot halálíg bánatos anyai szívére, fakassz üdvöt könnyörgő népedre.

Egy nép könnyörgő Előtled Atyja előtt, kiralyaert könnyörgő, ki koronás fejével porban zokogja: «mindenfelől szomorú az én belkem halálíg! (Mt. 26., 38.) Imhol az ember!» Atyánk! Fájdalmak embere! Betegséginket ő viselte és fájdalmunkat hordozta. Békénknek büntetése rajta van. Gyötörtetett... és száját sem nyitotta fel! (És. 53., 3. 4. 5. 7.)

Oh küldd el hozzá vigasztaló szent Lelkedet, Emeld fel őt és emeldfel a porba suttott magyar nemzetet szent Fiad igéivel: békességet hagyok néktek, amaz én békeségemet, nem úgy adom én néktek, mint e világ adja. Ne háborodjék meg a ti szívetek, és ne féljen. (Jn. 14., 27.)

Amen.

Nem búcsuzunk el Tőled idvezült Halottunk! Te itt vagy velünk, míg magyar szó el a Tisza-Duna felett. Lelked alakod a mienk, történetünkre!

Te voltál, ki sötét hatalmak ellen ránk hajoltál, megvédelmeztél. Te voltál, ki e drágaságából kifosztott nemzet sebeibe hort es olajat töltöttél. Te voltál, ki a béke olajkoszoruját fontad e megszeretett nemzet homlokára. Te jöttél el, Te imádkoztál a Deák ravatalánál és kuszorud találkozott azzal a cyprussággal, (Jókai) mit a magyar szabadság édes atya küldött Turin városából. Velünk maradsz Te örökké Amen.

Törvényjavaslatot

dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybeiktatásáról.

Ő császári és királyi felségének Erzsébet királynénak gyászos elhunyt alkalmából a törvényhozás elhatározza:

1. §. Hón szeretett dicső királynénknak, a haza jöttévő nemtőjének áldásos emléke soha nem szűnő halánk és kegyeletünk jeléül törvénybe iktatassék.

2. §. Hogy egy a Megdic ültőhöz méltó emlékek az önkéntesen megindult adakozás útján begyűlendő összegek igénybevételevel Budapesten felállítására végett azonnal megfelelő intézkedések tétessenek.

3. §. A tett intézkedésekről, azok eredményeiről és az emlék ügyéről általában az országgyűlés mindkét házának minden év végén jelentés teendő mindaddig, míg az emlék tetteleg felállítva nem lesz.

4. §. E törvény kihirdetése után azonnal életbe lép. végrehajtásával a miniszterium bizatik meg,

Budapest, 1898. szeptember 20.

Benyujja

Báró Bánffy,
miniszterelnök.

Indokolás.

a dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybeiktatásáról szóló törvényjavaslathoz.

Midőn az országgyűlés Haza értesülvén a rettenetes s az egész országot gyásza borító hírről, hogy hón szeretett királynénk Erzsébet ő császári és királyi felsége idegen földön gyilkos merénylet áldozatává lett, a folyó hó 11-én tartott ülésben e feletti fájdá manak kifejezést adott, egyszersmind közös értelemmel elhatározta, hogy a megboldogult királyné és a nemzet halála törvénybe iktatassék.

Ezen országos határozatnak eleget teendő, bátor vagyok a dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslatot a tisztelt Ház elé terjeszteni.

Az ez iránti rendelkezést a törvényjavaslat 1. §-a tartalmazza.

Tekintve, hogy a nemzet szívéből egyidejűleg az az óhajítás is fakadt, hogy megdicsőült, hón szeretett királynénknak az ország fővárosában emlék állíttassék s ez óhajításnak megvalósítása érdekében társadalmi uton azonnal megindultak az önkéntes adakozások is: helyén valónak és az országgyűlés szándékaitainak megfelelőnek tartottam, hogy ugyanez törvényjavaslathoz a szoboremek állítása iránt is történi intézkedés.

Az erre vonatkozó rendelkezést a törvényjavaslat 2. §-a tartalmazza: mely kimondja azt is, hogy e czélra az önkéntesen megindult adakozás útján begyűlendő összegek vendők igénybe.

A 3. §. elrendeli, hogy az emlékügyről az országgyűlés mindkét házának évenként jelentés teendő.

A 3. § a végrehajtást a miniszteriumra bizza ugyan, de a miniszterium kötelességének fogja tartani ugy mint ez mas alkalmakkor is történt, hogy az emlékügy intézése végett egy országos bizottság alakíttassék, melyben természetesen az országgyűlés két háza megfelelően képviselve volna.

Bátor vagyok a bemutatott törvényjavaslat elfogadását tisztelettel kéрни.

Budapest, szept. 20.

Báró Bánffy.

*

Az ülés végén Szilágyi a Háznak a napirendjavaslatot terjesztette elő, a pénteki ülés számára melyhez a Ház ezuttal minden megjegyzés nélkül hozzájárul t.

A Ház munkarendje. Pénteken 10 órak r fog a képviselőház ülést tartani, hogy azon a további munkarend felett határozzon. Az ülés végén Eötvös röviden megindokolja ismeretes indíványát.

Azután megejtetik a szavazás a Bánffy féle napirend indítvány felett. Ennek megtörtén'e után fog a miniszterelnök új propositziót tenni a Ház további foglalkoztatására nézve.

Javaslatra kész tárgyak a következők:

1. A honvéd főiskoláknál póthitel megszavazása.
2. A kovácsháza-csabai viczinális vasut,
3. A Margithid kiejtése.
4. Községi póthitel megszavazása.
5. Az állami háztartásban 1897-ben előforduló tulkiadások.
6. A f. év I-ső negyedében előforduló tulkiadások.

A miniszterelnök valószínűleg az alelnök és a bizottsági tag választások mellett ezen javaslatok tárgyalását fogja a jövő hétre proponálni. Ugyiszintén az Erzsébet királynéira vonatkozó javaslatot, a melyet a bizottság sűrűn már holnapután tárgyalás alá vesz, miután az előadót Szivák Imre személyében már megválasztotta. A képviselőháznak első érdemleges ülése körülbelül kedden lenne és pedig első sorban az Erzsébet királynéira vonatkozó javaslat tárgyalása kezdődne, azután történének a választások és a többi javaslatok. Hogy ezzel szemben az ellenzéknek mi az álláspontja, arról lapunk „Politikai helyzet” c. cikkében emlékezünk meg.

A helyzet Ausztriában.

— Saját tudósítónktól. —

Bécs, szept. 20.

A bécsi helyzet kialakulása mindennap jobban és jobban észlelhető. Az osztrák többség vezető férfai most folytattak tanácskozási gróf Thun miniszterelnökkel. A tanácskozás eredménye az, hogy a csehek kijelentették, miszerint a nyelvrendeletek visszavonása esetén ők fognak az obstrukció fegyverével élni.

Kétségtelen továbbá az is, hogy a németek a nyelvrendeletek visszavonása nélkül semmiféle tanácskozásokba nem bocsátkoznak.

Hogy a helyzet nem tisztult s hogy kombinációba se lehet venni, hogy az e hó 26-án összejövő reichsrath feladatának megfeleljen — egészen világos.

A lapok egyhangulag megerősítik, hogy a kormány a jobboldal vezérfőfőivel folytatott tegnapi konferencián semmiféle pozitív előterjesztést nem tett és végleges megállapodás sem létesült. A tárgyalásokat csütörtökön folytatják, amikor Dipauli is jelen lesz.

A Politikai helyzetet változatlanul tartja. Minden akörül forog, hogy a parlament a kiegyezési javaslatok tárgyalásába belemegy-e vagy sem. Bizonyos azonban, hogy a kormány a nyelvrendeletek spontán visszavonására nem gondol és hogy ez a kérdés egyáltalán háttérbe szorul.

Thun gróf a jobboldali vezérfőfőivel egy-némelyikével bizalmás értekezést folytat.

Tudósítónk feltétlenül megbízható forrásból következőket jelenti:

Bécs, szept. 20.

Az alkotmányhü nagybirtokosság engedékenységére hajlandó. E part tagjai közt mozgalom indult meg arra nézve, hogy a német pártok szolidaritásából a kiegyezési kérdésekre nézve kiválják és ezeknek parlamenti tárgyalását nem ellenzi.

A bolgár összeesküvők uralkodása.

Szófiából írják a „Kel. Ért.”-nek, hogy a bolgár ellenzék a mai orosz barát és konzervatív politika ellen folytatott küzdelem sikertelensége miatt elkeseredve, elhatározta, hogy a fejedelem legbizalmasabb embereit le fogja leplezni, hogy így figyelmeztesse a bolgár fejedelmet politikájának elkerülhetetlen következményeire: a detronizálásra.

Az első leleplezett államférfi **M a d - z a r o v.**

Ő, ki a fejedelem legbizalmasabb minisztere, Sztambulov alatt az udvar gépészével szőtt összeesküvést a fejedelem élete ellen.

Mikor a fejedelem Sztambulov által az összeesküvésről értesítettet, őt és társait, a

kik ma az udvarnál magas méltóságokat viselnek, vagabundoknak nevezte el.

Az ellenzéknek ez a leleplezése kínos feltűnést keltett Szófiában a politikai és udvari körökben, de eddig még semmiből sem lehet arról következtetni, hogy a mai helyzet változni fog. A fejedelem — úgy látszik — örömet lel abban, hogy összeesküvőket gyűjtson maga köré. Ebben különben nem is annyira ő, mint inkább az orosz diplomácia a hibás, a ki feltétlenül ki akarja eszközölni, hogy a bizalmi állásokat azok kapják meg, a kiktől Ferdinándnak a legtöbb oka van félni. Ezek kepezik majd a feketéket azon esetre, ha Ferdinánd jelenlegi politikáján fordítani akarna.

A Madzarov-féle leleplezésnél sokkal kínosabb feltűnést keltett azonban az, hogy a fejedelem újabban azokat a katonatiszteket kezdi reaktiválni, akik részt vettek a Panicza-féle összeesküvésben s a kik 4—5, sőt több évi fegyházra vagy várőrságra s a politikai és polgári jogok elvesztésére ítéltettek. Ezek között az első Csavdarov lovassági kapitány. Csavdarov a Panicza-tele összeesküvés miatt 3 évi fegyházra és rangjainak elvesztésére ítélt.

A kapitány büntetésének leülése után Oroszországba emigrált, a honnan csak a fejedelem felszólítására tért vissza. Megérkezése után az 1. lovass ezredben vizakapta kapitányi rangját, a hadseregen kívül töltött évei, valamint a büntetés-ideje is szolgálati éveknél fogva számított.

Megjegyzendő, hogy a hadbírósnak még nem is azok a tagjai, kik a Panicza-féle összeesküvők fölött ítélték. A közönség és a hadsereg tisztjei között nagy az elégedetlenség, első sorban a fejedelem, másodsorban pedig **A u g u s a** ezredes főügyész ellen, a ki akkor a megbüntetést követelte s a ki most a hadsereget és hadbírósnak tekintélyét melyen sértő reaktiválást nyugodtan nézi. — Arról, hogy a reaktiváltak igazságtalanul ítéltettek volna el, szó sem lehet. Az ellenzék vezérei, különösen **R a d o z l a v o v** figyelmeztették a fejedelmet, hogy ez az oroszok által előkészített államcsíny kezdete, de a fejedelem most már senkire sem hallgat s vakon halad azon az uton, melynek vége Sándor fejedelemnek a sorsa.

BELFÖLD.

Egy képviselőjelölt erőlködése.

O b e r t Ferencz brassói szász pap, képviselőjelölt, a szász hermányi választókerület három szász községébe ment, hogy program beszédet megtartsa. Szent Péter község választói már jó előre megjelentek neki, hogy nem hajlandók őt meghallgatni, ennek következtében **O b e r t** kísértevel együtt megállás nélkül hajtatott tovább a szomszéd Szász Hermányba. Itt is és Prázmáron is csekély számú választók hallgattak beszédét, a melyben programot nem adott, hanem kizárólag azt fejtegette, hogy miután a szász választók a választókerületben többségben vannak, sem miestire sem engedhetők meg az, hogy magyar választások meg.

Szász Hermányban Horváth Péter jegyző, Prázmáron Sindel Ferencz lelkész védelmezte Jakabffy Imre államtitkár híveinek álláspontját.

A gyűlés mindenütt határozathozatal nélkül oszlott szét és tulnyomó részben azon brassói zöld szászokból állott, a kik Obertet kikísérték a falvakba.

Obert ezen kudarcza a legszebb reményekkel töltötte el Jakabffy híveit, kik most már bizton számíthatnak a diadalra.

A tolnai ev. ref. egyházmegye Dömök Péter esperes és Szilassy Aladár közigazgatási bíró elnöke alatt Szegszárdon gyűlést tartott. — A tanítóegylet elnöke által beterjesztett jegyzőkönyv szerint általánosan nagy a panasz, hogy a korpótlékért folyamodó ref. tanítókat a miniszter elutasítja. — Daczára annak, hogy a törvény kimondja, hogy ha a korpótlék fizetésére az egyházak anyagi ereje elégtelen, ezt az állam adja meg, most egyre-

másra érkeznek vissza a tanítók korpótlékért beadott folyamodványaik. Meg azokat a hitközségeket is visszautasítják, amelyek 60—80 százalék iskolai adót fizetnek, mivel azt nem igazolták, hogy a további megadóztatást el nem bírják. Az egyházmegye felterjesztés által keres orvoslást a méltánytalan és igazságtalan eljárás miatt. Hát a kormány oem látja át pedáns mutogatás nélkül, hogy a prot. egyházak amidőn milliókat adoznak az államért, általában oly szegények, hogy többre nem képesek s a korpótlékban segítségére kell jönnie az államnak minden szőrszal-hasogatás nélkül?!

Jégkárosultak segélyezése.

Veszprém szept. 20. A megyei jégkárosultak segélyezése érdekében alakult bizottság ma d. e. **K o l o z s v á r y** József alispán elnöke alatt ülést tartott. A bizottság elhatározta, hogy a begyűlt könyöradományokat, valamint a miniszter által engedélyezett 15 vagon vetőmagot csütörtökön kezdi kiosztani.

A megyei tüzoltói szövetség tanfolyamot rendez, melyre 153 község küldöttei jöttek el. Előadók lesznek **Ovary Ferencz** képviselő, dr. **Szily és Blazy Ferencz**.

Penteken d. e. a királyné emlékére a székesegyházban nagy requiem lesz, melyen **Hornig püspök** fog pontifikálni.

Erzsébet királyné emlékezete.

Vörös kereszt egylet részvéte

Klotild főhercegnasszony Ö esászári és királyi Fenségevel egyetértőleg legbensőbb fajtalmunknak adunk kifejezést legkegyelmesebb Asszonyunknak hű népeit mély gyászba borító elhalálása felett, a ki mint a vörös kereszt legfőbb Védőszonya annak áldásos működését mindenkor előmozdítani méltóztatott.

A Fenséges Asszony velem együtt a vörös-keresztnek melyen átértett legalázatosabb részvétet trjesztette elő nehezen sujtott legfőbb Védőnknek, Ö császári és Apostoli királyi Felsegenek.

Isten tartsa, Isten áldja, Isten óvja Fenséges Urunkat!

Kelt Bécsben, 1898. évi szeptember hó 15-én.

A vörös-kereszt védőnk helyettese:
Lajos főherceg.

A debreczeni nők kegyelete.

A jótékony nőegylet választmánya tegnap délután Veresné [Szathmáry Teréz] elnöke alatt népes gyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya azon felhívás volt, melyet öv. gr. Teleki Sándorné, mint az Erzsébet királyné alapító elnöke bizottságának elnöke intézett a hazai összes nőegyletekhez s a melyben a nevezett alap ügyében e hó 21-én Budapesten tartandó nagygyűlésre hívja meg az egyesületeket.

A helybeli jótékony nőegylet az idő rövidsége miatt a gyűlésre képviselőket nem küldhetett ugyan, de szívből óhajtja a szép mozgalom sikerét s az áldott lelkű, szeretett királyné nevével viseendő alap létesítését s e czélból habár nagyszámú szegényei és árvái, valamint a királyné nevére teendő helyi alapítványok is igénybe veszik anyagi erejét, — mégis ahoz meren szívesen járul a nőegyletek országos Erzsébet királyné alapítványának növeléséhez. Mindezt táviratban közölte a gyűlés elnökségével.

A Zion debreczeni betegsegélyző egylet elöljárósága f. hó 20-án tartott ülésében fejezte ki fájdalmas részvétét felséges királynak és a nemzetet ért megrendítő csapás fölött. A megdicsőült királyné iránti kegyeletének azzal ad kifejezést, hogy a szoborra 40 koronát szavazott meg azon felül évente 40 koronát bocsát a polgármesteri hivatal rendelkezésére oly czélból, hogy ezen összeg az elhalálozas

napjának minden évfordulóján osztassék szét a város szegényei között felekezeti különbség nélkül.

A Chebra Khadisa és az országos gyász a debr. izraelita szent egyet legutóbb tartott ülésen elhatározta, hogy Erzsébet királynő halála feletti mély fájdalomnak jegyzőkönyvben ad kifejezést továbbá örök időkre a királynő halála napján lelkiüdvéért hálát imát mondatsa a királynő emlékére 100 forintos alapítványt tesz, melynek kamatait minden évben szegények segélyezésre fordítja.

Színházunk köréből.

Allandó zenekar a városi színházban.

Mar rég szó volt arról, hogy a színházban a katonai zenekar helyett allandó zenekart tartanak. Komjáthy ma a Hazban interpellált a bécsi sérelmekért, mire Banffy a sérelmeket tagadta, mondván: »ha voltak hibák azok kijavítottak« kéri egyszerűen, hogy ne kicsinyeskedjenek ilyen fájós alkalmakkal.

Mar rég szó volt arról, hogy a színházban a katonai zenekar helyett allandó zenekart tartanak. Komjáthy ma a Hazban interpellált a bécsi sérelmekért, mire Banffy a sérelmeket tagadta, mondván: »ha voltak hibák azok kijavítottak« kéri egyszerűen, hogy ne kicsinyeskedjenek ilyen fájós alkalmakkal.

Szinielőadások sorrendjéről.

Szini szezonunk első opera előadása Erkel híres operája »Hunyadi László« lesz. Ez alkalommal mutatkozik be a debreczeni közönségnek a társulat ujonnan szerződött primadonnája, Leopold Franciska, ki »Erzsébetet« fogja énekelni. Thurzó Ilona »Gara Mariát«. Karacs Imre pedig »Hunyadi Lászlót« fogja énekelni.

Leopold Franciska 27-én lép fel először M. Szigeten »Hoffmann meséi«-ben, 28-án a »Koldus diák«-ban fog játszani. A társulat Beóthi László és Rakosi Viktor nagy sikernek örvendő hazafias darabjával, az »Arany lakodalommal« kezd meg 10 hónapra terjedő működését. A főszerepeket Székely Sándor és Fai Flóra fogják játszani. Ebben a darabban mutatkozik be Székely, a társulat szerelmes színésze.

Ujdonságok.

Első operette ujdonság gyanánt Verő Györgynek a Népszínházban is szép sikerrel előadott darabja: az »Oroszlán vadász« kerül színre, melyet egy francia operette a »Baba« fog követni. Első vizjáték ujdonság »Bourget Pál« bohém elete lesz.

Színházi új díszletek.

Gyöngyössi Viktor színházi festő már megérkezett a hozzáfogott az új díszletek festéséhez, melyek nagyban emelni fogják az előadások niveauját.

Uj támlásszékek.]

Azon hírrel szemben, mintha az új támlásszékek a színházi évad megkezdéséig nem készülnek el, most biztos forrásból értesülünk, hogy a színház belső berendezése teljesen készen lesz így a közönség már az új kényelmes támlásszékekben ülve nézheti végig az első előadást is.

Táviratok.

A Dreyfus ügy.

Páris, szept. 21. (A »Debr.« ered. táv.) A mai minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter kifejtette a külügyi helyzetet. — Zurlinden tábornokot ismét kinevezték Páris katonai kormányzójává.

Elfogott anarkisták.

Barcelon, szept. 21. (A »Debr.« ered. táv.) Itt 10 anarkistát tartóztattak le. Azt hiszik, hogy ezek a letartóztatások összefüggésben állnak Lucchén merényletével.

Bolgár ügyek.

Konstantinápoly, szept. 21. (A »Debr.« ered. táv.) Miután Markov bolgár diplomáciai ügyvivő elutasítása végett sürgetése a szultán megengedte, hogy Bulgáriából kénytelen indítsanak Konstantinápolyba a bolgár székesegyház felszentelése. A »Bulgária« nevű bolgár hajó már ideérkezett néhány száz ünnepi vendeggel.

Szófia, szept. 21. (A »Debr.« ered. táv.) A bolgár távirati ügynökség értesülése szerint valószínűleg egy bécsi lapnak az a híre, hogy Velicskov bolgár kereskedelmi miniszter a szultán kívánására távozott Konstantinápolyból, Velicskov csak azért utazott vissza Szófiába, mert letelt a szabadsága.

Interpelláció a bécsi sérelmekért.

Budapest, szept. 21. (A »Debr.« ered. táv.) Komjáthy ma a Hazban interpellált a bécsi sérelmekért, mire Banffy a sérelmeket tagadta, mondván: »ha voltak hibák azok kijavítottak« kéri egyszerűen, hogy ne kicsinyeskedjenek ilyen fájós alkalmakkal.

H I R E K.

* Időjárás. Az ország meteorológiai intézet jelentése szept. 20-án: Az időjárásban változás állott be, a mennyben a hosszantartó derűséget a múlt éjjel felhősödés és a Dunántul meg az északioldali megyékben eső váltotta fel. Csáktornyan zivatar volt 14 m.m. esővel, továbbá kisebb mennyiségben 1—5 m.m. esett Sopronban, Zágrábban, Pécsen, Késmárkon, Ungvárt és Szatmárt, a szelek erősödtek, az éjjeli lehű és merséklődött.

* Gyász-istentisztelet tartott ma Erzsébet királynéért az izr. új-templomban nagyszámú közönség jelenlétében. Az oltár tejjel feketébe volt burkolva; a szentély gyászfátyollal leborítva, míg a falakról óriás gyász-szalagok csüngtek le.

Az egész nagy templom gyászünnepi díszben valóban gyászhangulatot keltett, s a közönség azt zsufozásig megtöltötte.

Pontban 10 órakor vette kezdetét az ünnepély a XC. zsoltár énekkari előadásával. Utána Krausz Vilmos főrabbi mondott magasan szarvnyaló beszédet, ügyes fordulat tal a királyné lelkiüdvéért imában végezve, amely könnyekig megindította a gyászoló közönséget.

A pap után a kántor »Sibiszi maid El molu rachmun...« című gyászműt énekelte el, végre az ifjuság a »Hymnus« művészi előadással elénekeltével fejezte be a gyászünnepélyt.

Jelen voltak: Kiss Áron ev. ref. püspök, Mátérny Lajos ág. ev. lelkész, főesperes az ág. ev. hitfelekezet képviselőjében; Komlósy Arthur főjegyző, helyettes polgármester. Oláh Károly, Körner Adolf tanácsnok, ifj. Csókák a Samuel polgármesteri titkár Debreczen sz. kir. várost. Rásó Gyula alispán pedig Hajdumegyét képviselte.

Jelen voltak végül Pénzes Sándor ár. elnök, Csath Zsigmond postafőnök, Dobóczky Sándor vasúti üzletvezető, Dr. Kardos Albert főrealisk. tanár, a főrealisk. ifjuság élén. Képviselve volt továbbá a cs. és kir. 39. gy. ezred Cerliczky őrnagy által.

Az izr. iskolák növendékei tanítóik vezérlete alatt valamennyien megjelentek.

* Gyász Pápa. A pápai izr. iparosok gyámolító egyesület, valamint a Wahrmann Mór-egyesület választmánya elhatározta, hogy Erzsébet királyné lelki üdvéért közösen nagyobb szabású gyászünnepélyt rendeznek, melyen a gyászbeszédet dr. Kiss Áron old veszprémi rabbi fogja tartani.

* Gyász Nyitrán. A püspöki székesegyházban tegnap volt az ünnepélyes gyászmise Erzsébet királyné lelki üdvéért, melyen Bende Imre püspök celebrált az egész papág segédkezésével. Ma a városi plébánia-templomban lesz gyászmise. — Ugyancsak ma a F. M. K. E. igazgató választmánya ülést tart, a melynek egyetlen tárgya a királyné halála lesz.

* Gyász Tápó Szent Márton. Az itteni templomban Erzsébet királyné emlékére ma gyász-istentisztelet volt. A misét dr. Kazaly Endre ukatái lelkész vezegte, Lévy Mihály ujszászi plébános pedig megható gyászbeszédet mondott.

* Gyász Aranyos Marót Bars vármegye ma tartotta az elhunyt királyné lelki üdvéért a gyász-istentisztelet, amelyen Kazaly János főispán vezetése alatt a vármegye egész tisztviselői kara és nagyszámú közönség vett részt. Az istentisztelet után Aranyos Maróth városa tartott közgyűlést, a melynek tárgyát egyedül az országos gyász képezte. A város 200 koronát szavazott meg a királyné szobrára és a város főterét Erzsébet-ternek nevezték el.

* A katolikus autonómiát előkészítő kongresszus által küldött 9-es bizottság e hó 23-án d. u. 4 órakor a főrend ház földszinti bizottsági termében ülést tart, melyre Szapáry Gyula gróf meghívja a bizottság tagjait.

* Kegyelet és részvétel. Folyó hó 19-én tartott képviselői gyűlésen Ujhelyi Kálmán róm. kat. lelkész szép beszédben emlékezett meg felejthetetlen Erzsébet királynénkról s felkérte a képviselő testületet, hogy a nagy királyné halála felett mely szomorúságnak s királynak ő felsége iránt pedig mely részvételek adjon kifejezést, a képviselő testület mely meghatottsággal állva hallgatta végig a beszédet s elhatározta, hogy a lelkész indítványához egyhangulag szíve mélyéből hozzájárul s ő felsége a királyné szobrára 200 forintot megszavaz.

* Lelkész hallgatás. A mint utólag tudomásunkra jutott, Mozes András elhalálása folytán — ki theol. tanulmányát főiskolánkban végezte itt senior is volt — megüresedett nyirbogi lelkészi állomás betöltése céljából városunkban e hó 18-án, Kocsar Pál, Bécsi Sándor egyházi tanácsok vezetése alatt mintegy 20 tagból álló küldöttség járt, hogy nagytt. Nemethy Lajos ur káplánját, Szilágyi Imre urat a nagytemplomban meghallgassák, a küldöttség tagjai az istentisztelet végével a mi szeretett s. lelkészünket megátogatták a parochián, ki ismeretes szives modora és előzékenységgel annyira megnyerte a küldöttség bizalmát és szeretetét, hogy biveink azon reményben távoztak el, miszerint egyházuk élén nemsokára mint meghívott lelkész tiszteletük. A parochiáról a küldöttség vezetősége egyenesen dr. Kocsár Gábor ügyvédnek Szt. Anna utcái lakására ment, ki fül-díjeit szívesen fogadván, házánál marasztotta őket, hogy a lelkész választás fontos kérdését megbeszélhessék; debr. ref. egyháunk tanácsosa szívesen felvilágosította után meg inkább megerősülni nyert hitük, hogy egyházuk lelki gondozását a külsőre nemcsak egyedül Szilágyi urra bízhatják. Mi is gratulálunk a szerencsés jelöléshez, mert Nyir-Bogát, a nyirbórtói járás és legnagyobb községe Szilágyi urban megválasztása avagy meghívása esetén kitűnő egyházi szónokot és tudományos lelkészt s egyház vezetőt nyerend.

* Az érdem jutalma. Szini Péter hírlapíró tárunkat a tanügyi terén szerzett érdemeiért a beregmezei általános tanuló egyesület július hó 28-án tartott közgyűlésen tiszteletbeli tagjává választotta meg. A tiszteletbeli tagságról szóló oklevelet Sarkány Gábor elnök és Biró István egyesületi főjegyző írták alá.

* Nagy tüzvész Kertán. Tegnap Kertán (Veszprém m.) a mihályházi tűzhöz hasonló tüzvész dühöngött. Az egész községből csak 7 ház maradt meg. Emberélet is esett áldozatul, több mint 50 ember súlyosan megsebesült. A nyomor leírhatatlan. — Az egész község lakói hajléktalanok. Gyors segélyre van szükség.

* Gróf Zichy Jenő ajándéka. Gróf Zichy Jenő, ki Ázsia keleti részén a gobi sivatagon utazik, érdekes etnográfiai gyűjteményt küldött a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának a nagyzsággal nyilván rokon csuvasz és mordvin fajrokonok életére vonatkozó tárgyakból. Ezek az ázsiai, jórészt nomád életet élő fajrokonaink házi ipari eszközei és fehérneműje nagyban hasonlítanak a kal-

taszegei készítményekhez. A beküldött tárgyak közt egy c-vasas rovasos naptár is van, mely egy hosszú lezből áll és tizenkétzer harminc rovátka van rajta. A küldemény többi érdekesebb tárgyai a következők: kőkori kalapács, tűzkő szerszám, mindenféle női ruhanemű és pipere, gyöngy és ékszer, számos orosz könyv, melyben sok a magyar őstörténetre vonatkozó adat található. A tudományos expedíció legközvetlenebb a Muzéum természetrajzi osztályának küld több állatot és bogarat,

*** A kőbányai izr. hírközlés** ma gyász-istentiszteletet tartott a királyné emlékére, a melyen előkelő közönség volt jelen. A hírközlés elöljárósága teljes számban ott volt Blankenberg Lipó nővel één. Friedländer rabbi szép beszédben emlékezett meg a királynéről. A templomi énekkar Öslereicher kántor vezénylete alatt szép gyászdalokat adott elő.

*** A királyné gyilkosától a börtönben** — A genli merénylet híre a szegedi csillagbörtön r bja köze is eljutott, amint hogy a szenzácios történetek nem igen szoktak ismeretlenek maradni a börtönök lakói előtt sem. Mikor azután az egyik séta alkalmával mindenki meztudta, hogy a királynét megölték: a rabok és gyilkosok dühre fakadtak s hirtelen kiört beöltök a szök: »Verje meg az Isten azt a gaz gyilkost, aki a jó királynét meggyilkolta!«

*** A Habsburgok oroszakos halála Svájcban** A Habsburg-ház 600 éves uralmára a 4-dik, aki a családból oroszakos halálal végezte életét Svájcban, a Habsburgok bölcsőjében. A hirtelen és oroszakos halála Svájcban kimúlt Habsburgok sorát Habsburgi Hartmann, a dinasztia megalapítójának, I. Rudolf császárnak fia nyitja meg. Legkedvesebb fia, Hartmann, Eilward angol király vejének, az agg császár meg életében fel akarta tenni az arelati királyság koronáját. 1289. karácsonyra volt itúzve a koronázás. Egy nappal előbb, a mint az ifju herceg Strassburg, az ősi koronázó város felé tartott, borzasztó szerencsétlenség történt, mely a római birodalom ujjalkotóját megfosztotta legszebb reményeitől, legimadottabb fiától.

Büszke hajoraj elén viorlított letete Habsburgi Hartmann a zaji Rajnán Rheinau előtt. Thurgauban egyszerre leket kapott a hajója és Arelat jövendő királya nyomorultul elvesztett a habok közt kísérőivel együtt, a kiket atyja tanácsadók gyanánt rëndelt melléje karacsony előestéjén. Ket évtizeddel utóbb ismét Svájc volt tanuja Habsburg Rudolf egy másik fia oroszakos halálának. 1308 május 1-én esett el Königsfeld közepében. I. Albrecht császár, unokaöccse, Johann von Schwaben gyilkos csapásai alatt, a ki nem egyedül hajtott a végre borzasztó tettet. Rüdum Hans, Echenbach Walter és Wart Rudolf voltak gyilkostársai, kik karolingi korona viselőjét Reusz parján levő kíséretének szemelattára gyilkolta. Albrecht császár egy vén koldussasszony karjai közt lehelte ki életet. A harmadik Habsburg is, kit oroszakos halállal ragadt ki az elők sorából Svájcban végzé életét. A meggyilkolt Albrecht császár unokája, III. Lipót ausztriai herceg ez, kit kortársai az »Igazlelkű« melléknévvel díszítettek föl. A sempai csatamezőn vértett el, kezében a csataszablyával, a melyet a utolsó pillanatil görcsösen szorongatott. Az utolsó a Habsburg-családból akinek vere Helvecziában omlott ki. Erzsébet a magyarok adott lelkű királynéja a kinek halála a legszomorubb a legtragikusabb valamennyi között.

*** A királyné poétája,** Elhagyatva, árván áll Akhilles mithoszi palotája Korfu tündér szigeten, A szenvedő, bánatos arcú poeta is szomorubbak tűnik fel rideg márványalakjában. Mintha két nehéz könycepp gördülne végig jég hideg ábrázatan, melynt annyiszor simogatott végig ágos tekintetével a postalélekű koronás gósz. Dalok királya, szerelme martirja, nyugodt lehetsz most már! A ki együtt erzett ragyogó lelkeddel, együtt ontott könnyet a te könnyeiddel, nema hideg márvány. Fajdalma, keserved meg nem hatja

többé, égbe száll szívedből, nagy nemes szívedből az a fájó érzés, mely olyan jól illet a te panaszos-bus, poeta-lelkedhez. S mi meghívta kérdjük koporsója mellett: Vajjon ki szenvedett nagyobb kalváriát, te, Heine dalok királya, a ki haldokolva, tövis-el szívedben szebb dalokat zengettél, mint a pacsirta a nap-sugar tűzében? Vagy a mi királynénk, az az adott Asszony, a ki bánattal terti este nyugovóra b bñattal ebredt fel reggelelőnkint ujra Most értjük igazán mi gyarló eszünkkel, miért szerette úgy adott, jó királynénk a szenvedő költőt! Miért emelt neki ragyogó palotát márványkőből szobrot, Mi t olvasgatta éds bus dalait, szomorú ábrándos méla románczait oly nagy szeretettel! A fényes koronán sötét gyász ül immar, kihült a nemes szív poésisa ncs már s mithoszi Akhilles tündérpalotája elhagyta árván alldogál magába Korfu szigeteiben... Ott fekszik a lant is, a poeta antija, niucs a ki a szegény Heinet megsirassa...

*** A b-pesti egyetemi-körválasztó közgyűlése** ma folyt le, amelyen elsősorban Komáromy Zoltán elnök indítványára, Zsembery Gyula volt elnöknek buzgó működéséért köszönetet szavaztak. A Reform-párt egyhangúlag győzött A tisztviselői kör a következőképp alakult meg: Elnök Szemenyei Kornél, alelnök: Ludvig Rezső, Szerkesztő: Wolfner Pál, Matiné Elnök: Matlakovszky J. Vita Elnök: ifj. Chorus Ferencz. Főjegyző: Imrey Lajos. Főtitkár: Koos Enil. Jgyzó: K. Császár Ferencz, titkár: Brül Pál, Háznagy: Zsembery Istvan, Háznagy: Zsendovits Jozsef Főkönyvtárnok: Smerka Ferencz, Penztárnok Hindy Zoltán, Ellenőr: Thy Gyula.

*** A temesvári országos technológiai iparmúzeum** által a keresk. miniszter kezdeményezésére rend-zett munkagép és szerszámkiállítás megnyitására, bar az országos gyász követk ztében a miniszter látogatása es minden ünnepség elmaradt. nagy számban jelentek meg az iparos körök. Straub Sándor, a technológiai iparmúzeum helyettese rövid beszéddel nyitotta meg a kiállítást, mire a különböző motorok és villamos áram által hajtott gépek mozgásba hozattak és a közönség bebocsátást nyert. A különböző fa, bőr és fémipari szakmákban való segédgépek nagy érdeklődést kellettek. A közönség egész napon át sűrűn látogatta a kiállítást. A megnyitással a keresk. és iparkamara, valamint az ipartestületek, a kamara kerületéből pedig számos küldöttség volt jelen.

*** Halnak helnek, egyre halnak.** R. pu Jenő, ny. m. kir. honv. alezredes, ki a szabadságharcban mint Guyon Richard tabornok hadsegéde volt s mint ilyen, a branyiskói csatában is résztvett, 80-ik évében meghalt. Rapua népszerű alakja volt a szabadságharcnak. Nagy katonai képzettsége az ellen-égnek is imponált s mikor a 13 véténnal együtt az aradi börtönbe hurczoltak, kimondták rá a halálos ítéletet. Guyon tabornokkal egy napon végezték volna ki, de az utolsó pillanatban kegyelmet kapott.

*** Anarkista huszár.** Varosszerte nagy feltűnést keltő letartóztatás történt tegnap délután a zombori vaspálya-állomásnál. A zombori rendőrség a vonaton elfogta Horváth Mihaly mélykúti illetőségű közhuszárt, a ki a kecskeméti 4-ik honvédbuszárezred 3-ik századában szolgált a fegyvergyakorlatról utazott haza, jelenlegi tartózkodási helyére, a szlavoniai Vrbiczára. — A vakmerő huszár a vele utazó katonák előtt anarkista leveket hangoztatt, egyre sértegette a király személyét. Az elvetemült ember felségérettő, brutális nyilatkozatait társai csodálatosképpen nem jelentették be senkinek, de a vonaton levő katonák is meghallotta s délután fel negy órakor a vonat a zombori pályaudvarba berobogott, az esetről értesítette a rendőrséget. A rendőrség azonnal közrefogta az elvetemült embert s előbb a kapitány-sághoz kísérté, azután pedig átadta a zombori kir. ügyészségnek.

*** A morva anarkista.** A nyitrai Brezován mint tudósítónk írja a lutheránus templomra kiűzték a gyászlobogót, de ejjel egy ismeretlen letépte. A csendőrség azonban

kiderítette a tettest. Rechberg Zsigmond morvaországi illetőségű miavai kéményseprő szalmelyében. Rechberg egész cinizmussal azt vallotta, hogy ő anarchista. A gyászlobogót azért tépte le, hogy mi köze a gyászhoz a lutheránus templomnak. A cinikus fiatal embert erős őrizet alatt tartják a miavai járásbírószáznál.

*** N.-Létai országos vásár** e hó 29-én fog megtartatni.

Hajdumegye közgyűlése.

[Folyt. és vége.]

Zólyom vármegye közönsége a katonai oldalfegyvernek szolgálaton kívül való használatok szabályozása iránt az országgyűlési képviselő házához intézett feliratát közli.

Héves vármegye közönsége a szocialis bajok orvoslása ügyében az országgyűlési képviselő házához intézett feliratát közli.

Sopron vármegye alispánjának megkeresése a nagy jégviharok majd óriási tüzek által károsított megyéjébéli lakosok részére könyöradomány gyűjtés iránt.

A dunántúli országos képviselők állandó segélybizottsága a dunántúli kerületet érjéghiharok által tönkre ment honfi tarsaink részére könyöradomány gyűjtést kér.

A bécsi magyar egyesület megkeresése. anyagilag leendő támogatása iránt.

Szilágy vármegye alispánja az ottani »Vesselenyi« erylet részére adományt kér.

A Pallffy Miklós es Schwarzenberg Adolf győri hősök emlék szobrára, a szobor bizottság adományt kér.

Dr. G. Nagy Sándor a »Magyar Compass« szerkesztője műve egy példánynak a törvényhatóság részére való megrendelést kéri.

H. Nanas veros polgármestere a Zaja-tói és tedejei korszakma épületek lebontása tárgyában hozott városi képviselő testületi határozatot id. Kovács László ottani lakosnak az ellene beadott fellebbezésével felterjeszti.

Földes köz-ég kérelme az iránt, hogy egy tenyész bika beszerzési árának pótlására az ebadó penztárból részere 100 frt adományoztassék.

H. Böszörmény város polgármestere a város takarekpeuztáranak, f. évi május 28-ik napján tartott közgyűlése jkvét beterjeszti.

A b-ujvárosi járás főszolgabírója, H. Dorog község képviselő-testületének a gör. kath. templom kijavítását s kaplani lakok építését tárgyazó határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

Ugyanez Egyek község képviselőtestületének egy új közsegház feépítését célzó határozatát felterjeszti.

H. Böszörmény város közönségének a nem helyben lakó iparosok iparkészítményének a heti vásárokon nem árusíthatásáról szóló szabályrendelete jóváhagyás végett felterjesztetik.

A b-ujvárosi járás főszolgabírója H. Hadház község képviselő testületének egy külvezetési állás rendszeresítése ügyében hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

Ugyanez a községi faiskola kezelő-egyet a gazdasági ismétlő iskolát vezető tanítóra ruházó határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

Ugyanez M. Pérc községnek a Pikó János elleni 16 frt 80 kr beáblazott követelése törlesztésére vonatkozó nyilatkozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

H. Nanas város polgármestere Udvarhelyi József ottani lakosnak az őt város képviselői állásától megfosztó képviselő testületi határozat ellen beadott fellebbezését felterjeszti.

A debreczeni fűzes-abony ohat-polgári b. é. vasut részvénytársaság értesítése arról, hogy a társaság igazgatóságának helyiségét Budapestre tette.

H. Böszörmény város polgármestere, a Vénkerti szőlőbirtokosság hegyközségi szervezési szabályzatát id. Uzonyi Péternek az ellen beadott felszólamlásával beterjeszti.

A b-ujvárosi járás főszolgabírója Bocz

Elek b.-sámsoni róm. kath. kántortanítónak a kórházban ápolt egyik gyermeke után követelésben álló gyógykötség elengedését tárgyzó kervenyt beterjeszti.

H.-Szoboszió város polgármestere, a néhai Szivós Géza volt városi főjegyző özvegye részére ferje 4 havi fizetését temetési költségekre kiutaló határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

A b.-ujvárosi járás főszolgabírója H.-Hadházi közseg képviselő testületének a Dugó melletti homok földnek szőlő telepítési célokra leendő mikénti eladását tárgyzó újabb határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

H.-Szoboszió város polgármestere Fekete János és társai ottani lakosoknak, egy hidepítési engedélyt megtagadó városi képviselőtestületi határozat ellen beadott felebvezését felterjeszti.

A b.-ujvárosi járás főszolgabírója Csege közseg képviselő testületének csendőriaktanya építése ügyében hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

A b.-ujvárosi járás főszolgabírója H.-Dorogh közseg képviselőtestületének, a Klein József fakereskedő részére a közseg számlájára kiszolgáltatott fak áraba 853 frt 76 krt kiutaló határozatát Murvai Antalnak az ellene beadott felebvezése folytán felterjeszti.

H.-Böszörmény város polgármestere, az ottani közbirtokosság által a város javára tett vagyonatruhazási ajánlatot el nem fogadó városi képviselőtestületi határozat ellen Paksy Karoly és Dr. Magi Kálmán által beadott felebvezéseket a vonatkozó iratokkal felterjeszti.

A nadudvari járás főszolgabírója Kaba közseg képviselőtestületének a gyógyszerári épület s annak telke eladása tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

H.-Nánás város polgármestere a mező-orségi főkönyvek jövőbeni mikénti vezetését tárgyzó képviselőtestületi határozatot Sebestyen Miklós nyilvántartó és Ormós László városi írnok által az ellen beadott felebvezéses folytán felterjeszti.

H.-Nánás város polgármestere Jámor Zuzsanna és Jámor Sandor ottani lakosoknak a kisköri Jámor Katalin volt kórházi ápolt után követelésben álló 267 frt 75 kr gyógydíj elengedését kérő folyamodványait felterjeszti.

Kir. állami állatorvos Kovacs Elek csegei kör állatorvos oklevelet kitűzést végett betérjeszti.

Jószai Antal közigazgatási kiadó kérvénye egy havi szabadságidő engedélyezése iránt.

Nagy Gábor közigazgatási írnok hasonló kérvénye.

Sapi Lajos és társai vármegyei hajduk kérvénye fizetési ill. mentesülési, drágasági pótlék czimén javítása iránt.

Főszámvevő jelentései:

Nádudvar közseg 1897. évi gazdai számadása.

Nádudvar közseg 1897. évi végrehajtási költségekről,

Nádudvar közseg 1897. évi szegény alap pénztári,

Nádudvar közseg 1897. évi takarékmag-tári,

Nádudvar közsege 1897. évi közmunka pénztári,

Nádudvar közsege 1897. évi palló alap pénztári,

Földes közseg 1897. évi szegény alap pénztári.

Földes közseg 1897. évi takarékmag-tári.

Földes közseg 1897. évi községi, pénztári,

Tetetlen közseg 1897. évi gazdai,

Tetetlen közseg 1897. évi szegény alap pénztári,

Tetetlen közseg 1897. évi takarékmag-tári,

H.-Nánás város 1897. évi gyámpénztári,

M.-Pércs közseg 1897. évi gazdai,

M.-Pércs közseg 1897. évi szegény alap pénztári,

H.-Nánás város 1897. évi városi pénztári,

B.-Ujváros közseg 1897. évi kórház alap pénztári,

B.-Ujváros közseg 1897. évi felsőbb népiskola alapi,

B.-Ujváros közseg 1897. évi szegény alap pénztári,

B.-Ujváros közseg 1897. évi gazdai,

B.-Ujváros közseg 1897. évi gyámpénztári,

Szovat közseg 1897. évi gazdai,

H.-Szoboszió város 1897. évi gyámpénztári,

Téglás közseg 1896. évi szegény alap pénztári,

Téglás közseg 1897. évi szegény alap pénztári,

Egyek közseg 1897. évi községi, pénztári és gazdai,

Egyek közseg 1897. évi szegény alap pénztári,

Egyek közseg 1897. évi takarékmag-tári,

Egyek közseg 1897. évi utczaszabályozási, pénztári,

H.-Nánás város 1897. évi ipariskola alapi,

H.-Nánás város 1897. évi tegla és cserépyári,

H.-Böszörmény város 1897. évi gyámpénztári,

V.-Pércs közseg 1899. évi költségvetése,

M.-Pércs közseg 1899. évi költségvetése,

Csege közseg 1899. évi költségvetése,

H.-Samson közseg 1899. évi költségvetése,

Alsó Józsa közseg 1899. évi költségvetése,

Felső Józsa közseg 1899. évi költségvetése,

Téglás közseg 1899. évi költségvetése,

Egyek közseg 1899. évi költségvetése,

Szovat közseg 1899. évi költségvetése,

H.-Böszörmény város 1899. évi költségvetése megvizsgálásáról.

KÖZGAZDASÁG

A tőzsdetanács közöri, hogy a hó 26-án a gabonacsarnok zárva marad. E nap a felmondásokra és benyújtásokra valamint az átételre nézve ünnepnek tekintendő.

Az ipari felügyelet reformja. Már gyakrabban megemlékeztünk a kereskedelemügyi miniszternek arról a tervéről, hogy az iparfelügyelet decentralizálni akarja. Több évi tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az iparfelügyelet mai szervezete mellett sem munkásvédelmi, sem iparfejlesztési hivatásának nem felelhet meg. A miniszter 5 új iparfelügyelői és 3 segéd felügyelői állást kreál, annak megfelelően, hogy a budapesti kerületen kívül, mely külön kerület lesz, két-két kereskedelmi és iparkamari kerületre egy-egy iparfelügyelői kerületet szándékozik szervezni. A főváros területe, a kormány terve szerint, mint az ország legintenzívebb iparos területe külön iparfelügyelői kerület lesz s ugyancsak a fővárosban az építkezések ellenőrzésére külön iparfelügyelői állást szerveznek. Erre a területre a mai statisztika szerint 413 gyár esik. A többi kerület a következőképpen alakul: a budapesti kereskedelmi és iparkamari területre és a szegedi kamarai kerület 419 gyárral, a pozsonyi és soproni kamarák kerületre 530 gyárral, a kassai és besztérczébenyi kerület 601 gyárral, a győri, pécsi és fiúmei kamarák 460 gyárral, a debreczeni és miskolci kamarák 629 gyárral, az aradi és temesvári kamarák 574 gyárral, a kolozsvári és nagyváradai kamarák kerületre 299 gyárral és végül a merosvásárhelyi és brassói kamarák kerületre 321 gyárral. Miután a gyárak itt közölt létszáma az 1899-ben elkészülő gyári statisztikában még sokkal nagyobb lesz, a kereskedelemügyi miniszter az így beosztott kerületeket még csak átmenetieknek tartja s fokozatosan kisebbekre fogja őket osztani új kerületek alkotása után. A fejlesztés során a kormány előbb minden kamarai kerületet külön iparfelügyelői kerületté akar tenni, később pedig az iparfelügyelet munkásvédelmi részét akarja az iparfejlesztéstől elkülöníteni, mert az iparfelügyelők legfontosabb feladata és tulajdonképpeni hivatása a munkásvédelem-

ben való közreműködés, a szociális ügyekkel való komoly és beható foglalkozás és részrehajlatlan munkálkodás a tőke és munka közötti ellentétek kiegyenlítésén. Külső végrehajtását az iparfelügyeletnek úgy tervezik, hogy a kerületi iparfelügyelők a munkásvédők törvények és rendeletek végrehajtását ellenőrzik s ezen kívül az iparfejlesztést is csak ellenőrzik, míg magát az iparfejlesztést s a munkásvédelem fejlesztését a központból fogja irányítani a kereskedelmi miniszterium iparfejlesztési szakosztályának segítségével külön szervezett iparfelügyeleti szakosztály. A rendes iparfelügyelőknél a miniszter egyes hozzáértők közreműködését is igénybe fogja venni a gyárvizsgálati teendőket teljesítésére. — Az iparfelügyelet illetően reformára az idei 22.550 frt szükséglettel szemben 67.216 frt szükségletet irányoz elő a kormány a jövő évi tendőre.

Sertésvásár.

szept. 20.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronkint 320 kilogrammon feüli sulyban) 54—55 krajczár, közép (pkint 251—320 — kilogramm sulyban) 55—56 krajczár, Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajczár.

Sertéslétszám: 1898. évi szept. 18-án — volt készlet 46.295 darab, 1898 szept. hónap 19-én felhajtott 245 drb, 1898 szept. hónap 19-ik napján elszállított 592 darab 1898 szept. hó 20-ik napjára maradt készletben 45.948 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata lanyha.

Budapesti gabonatözsde

szept. 20.

készárui zlet hivatalos árjegyzései a következők:

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.0—00.00
"	77	—	81	00.00—00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	76	8.90	9.00	9.60—9.65
"	76	9.05	9.10	—
"	77	9.15	9.25	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	9.30	9.35	9.55—9.60
"	79	9.10	9.25	—
"	79	9.25	9.30	80
Fehérmegyei ó	76	9.35	9.45	9.60—9.65
"	78	9.50	9.55	82
"	79	9.05	9.15	—
Bácskai ó	76	9.20	9.20	80
"	77	9.30	9.45	81
"	78	—	—	82
Észak magy	78	—	—	80
"	78	—	—	81
"	79	—	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Öcsz elsőrendű	70—72	7.25 7.80
" másodrendű	—	7.15 7.20
Árpa takarmány	60—62	5.45 5.90
" égetni való	62—64	6.25 6.80
" serfőzdei	64—66	7.30 8.20
Zab	39—41	5.40 5.70
Tengeri bánsági	—	5.30 5.35
" más nemű	—	12.— 12.75
Repce bánsági	—	—

CSARNOK.

Pálmay Ilkánál.

— Beszélgetés a divával. —

Nem küldtem be a névjegyemet.

Mert minden valamire való interview tudvalevőleg úgy kezdődik, hogy az ember beküldi a névjegyet, mire a komornyik, vagy a komorna pár pillanat múlva ezekkel a szavakkal tárja ki az ajtót:

— Sziveskedjék belépni!

Ha az interviewnál aztán véletlenül művésznőről van szó, a szinpad hősnője igéző csipkepongyolában, kissé hanyagul hátradőlve egy kényelmes karosszékekben, egy még igézőbb mosolyal az ajkán fogad bennünket.

Ezuttal azonban sem a névjegy, sem az igéző pongyola nem szerepelt.

A diva talpig feketében volt. Az a tolette volt rajta, amelyet hirtelenében rendelt Bécsben s a melyben rézt vett szegény Erzsébet királynéknak temetésén.

A temetésről egyenest a vasúthoz hajtattott.

— Csupa magyarok voltunk a vasuton — mondta a diva.

A főrendiház, a képviselőház küldöttsége, az egész kormány, úgy hogy én csinálhattam volna egy érdekes interviwt, ha értenék hozzá.

A megszokott névjegy pedig azért maradt el, mert együtt ebédeltem a divával, aki egy szürcsölgetett kis pezsgős poharából, mialatt elcsevegtünk egymással.

Mindenekelőtt persze magáról Budapestről beszélt.

— Nem képzelheti — szölt — mennyire meg vagyok lepelve, valahányszor Budapestre jövök. Ez egy tündér város, amely évről-évre szépül. Új utcákat, új parkozott tereket lát az ember, a melyek 1—2 év előtt még nem voltak.

Olyan mesés ez a fejlődés!

— Bizony vissza jöhetne közénk!

— Nem hiszem, hogy valaha még állandóan Budapesten lakjam. Az én művészpályám sorsa anynyira más irányba fordult, hogy soha sem lehetek többé egészen a magyar színpadán.

De egyet szeretnék. Azt, hogy minden esztendőben 1 hónapig, vagy 6 hétig itt játszassam a budapesti közönségnek. Ez nekem is nagy vágyam volna! Es lehetséges, hogy ez a vágyam teljesedni fog erre a télre legalább.

Itt aztán bizalmasan megsugta a diva, hogy a Népszínház igazgatója látogatónak volt ma nála s megbeszéltek, hogy a tél során — ha a divát egyéb szerződési kötelezettségei nem fogják akadályozni — lejön Budapestre, hogy pár hétig a Népszínházban vendégszerepeljen. Ebben az esetben egy új operettben fog fellépni.

— És mi van azzal a tervével — kérdeztem — hogy Párisban vendégszerepeljen?

— Oh, az nagyon, nagyon nehéz dolog! — felelte. — A francia rendkívül büszke a nyelvére és kifogástalanságot követel meg a színpadán.

Egész nyáron francia nőt tartottam magam mellett és tanultam, de minél többet tanultam, annál inkább beláttam, hogy a legnehezebb feladatok közé tartozik a párisi színpadra átugrani.

Hanem azért nem adtam fel a tervet s lehet, hogy a kiállítás esztendejében megkockáztatom. De akkor is egy olyan szerepet kell valamelyik francia szerzőnek írni számomra, amelyben egy kicsikét idegen akcentussal beszélhetek; például egy magyar, angol, spanyol szóval más nemzetbeli asszonykát, aki látogatónak kerül Párisba s itt aztán keresztül esik valami józú bolondos dolgon, [amiből kitélik egy operett,

A bécsi újdonságról, amelyben legközelebb Bécsben fog fellépni, a diva ennyit mondott:

— Fiu szerep lesz. Egy fiatal paraszthanczot fogok játszani, aki egy bolond véletlenből hercegi rangra jut. Nagyon jó szerep és reményelem, sikerem lesz benne.

Természetesen koczczintottunk a diva sikerére s a pezsgős pohárka fenéig kiürült. A szemes pinczér azon volt, hogy friss palackot bontson, de a diva mosolyogva szölt:

— Holnap korán keil kelnem mert nyolckor utazom!

Még elmondta, hogy visszatérőben csak egy napig időzik Bécsben s a kis karinthiai birtokára megy ahol új szerepének betanulásai kel foglalkoznia, mert bécsi premiéreje már ki is van tűzve október közepére.

Szerkesztői üzenetek.

I. Sz. J. urnak Helyben. Köszönjük csinos versét — tegnap közöltük is öket.

W. K. K. urnak Helyben. Beküldött cikkének témája aktuális ugyan, — de épen ilyen szellemben és rovatában tegnapi vezércikkünk is hason tárgy volt (magna ingenia conveniunt) — e miatt sajnálatunkra tegnapi vezércikkünk után bár — különben megérdemelné — nem közölhetjük.

Ujtalálmány

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a Fáy-féle arczkrémet. Egyedüli ártalmatlan csodahatású vegykrém a szépség ápolására u. m. szeplőmájfoltok, vörös pattanások miteszen s mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

Nem zsiros, habszerű gyorsan felszívódó kellemes illatu arczkrém, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.
Készíti Grósz Nagy Ferencz gyógyszer. H. Szoboszlón

Debreczeni főraktár **Dr. Rotschnek V. Emil** gyógyszerész Kossuth-utca.
Fáy Crème-szappan 50 kr.

Ujtalálmány

Meghívás

a debreczeni termény- és áruraktár részvénytársaság

1898. szeptember hó 25-én d. e. 10 órakor

A VÁROSHÁZA NAGYTANÁCSTERMÉBEN

tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. A lefolyt 1897/98. üzleti év zárszámadásai, a mérleg helybenhagyása és a felmentvény megadása.
3. A nyeresemény felosztása és az osztalék megállapítása.
4. Sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag és egy felügyelő bizottsági póttagnak választás utjáni betöltése.

Debreczen, 1898. szeptember 1-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles — az alapszabály 24-ik cikke alapján — részvényeit a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál vagy a »Debreczeni ipar és kereskedelmi banknál« — térítvény és igazoló jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni.

A leghatásosabb füvekből van készítve.

Az egyedüli gyógyszer: **reuma, podagra, köszvény és egyéb végtag fájdalmak** ellen. Az a szer már ezer és ezer — még a legkétségbeejtőbb — esetben is **gyökeres gyógyulást** hozott és ezért orvosi szaktekintélyek a legmelegebben ajánlják. —

Egy nagy üveg ára 1 forint 50 kr.

1 kis üveg 80 kr.
(Utánvétellel 30 krral árágább.) Valódi állapotban a feltaláló és főraktárosnál **Dr. O. WALDING-nál** kapható. — **Stuttgart, Gaisburgstrasse 14.** Egy kísérlet Heureka reuma elleni szeremmel felülmul minden várakozást.

Kitűnő bedörzsölésre való szer.

Óvakodjunk az utáztatoktól.

Az itt felsorolt bajokban legjobban ajánlható.

21.

lis ügyekkel s és részre munka kö. lso vegrebajervezik, hogy kasvédó tör. at ellenöriz. ztést is csak jlesztést s a pontból fogja zterium ipar. égere külön ztály. A ren. egye hoz. e fogja venni ésére. — Az z idei 22,550 frt szükség. a jövő ez

szept. 20.

rbiai: Nehéz iüli sulyba) nt 251—320 -56 krajczar, nmig terjedó

szept. 18-án 1898 szept. rb, 1898 szept. t 592 darab maradt készlet sertés üzlet-

tőzsde

szept. 20. a következők

lős	Ár 100 rlg
30	100.0—00.00
31	100.00—00.00
32	—
—	9.60—9.65
80	—
81	100.00—00.00
82	9.55—9.60
—	—
80	—
81	9.60—9.65
82	—
—	—
80	00.00—00.00
81	0000—00.00
82	00.00—00.00
—	—
80	—
81	—

Ar kilógram

7.25	7.80
7.15	2.20
5.45	5.90
6.25	6.80
7.30	8.20
5.40	5.70
5.30	5.35
12.—	12.75
—	—
—	—

ál.

—

yemet.

való interview gy az ember mornnyik, vagy ezekkel a sza-

vétellenül mű- hősnoje igéro agul hátrádólve egy még igé- d bennünket. vjegy, sem az

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Stjegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények' szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.